

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

Enhancing Reading Comprehension Competency through SQ4R Method

with Instructional Packages for Mathayomsuksa 1.

กฤษกร วัฒนาวิจิตรกุล¹ และอัฐพล อินตะเสน²

Krisakorn Wathanawijitkul¹ and Autthapon Intasena²

¹นิสิต ปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

²อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹Master Student In Curriculum & Instruction Faculty of Education Mahasarakham University

²Lecture form the Faculty of Education Mahasarakham University

Corresponding Author Email: 64010588002@msu.ac.th

Received: 11 March 2023

Revised: 28 March 2023

Accepted: 2 April 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะตามเกณฑ์ร้อยละ 80/80 2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ และแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน โรงเรียนดอนบอสโกวิทยา อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ที่ได้จากการเลือกแบบกลุ่ม สดितिที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ พบว่า มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.32/83.08 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 12.88 คะแนน และ 24.93 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.55)

คำสำคัญ: การอ่านจับใจความ, กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R, แบบฝึกทักษะ

Abstract

This research consists purposes were 1. determine the effectiveness of Thai language subject learning management plans on reading comprehension of Mathayomsuksa 1 students using the SQ4 R learning management process integrated with skills exercises according to the criteria of 80/80 2. compare the reading comprehension ability of the students before and after the implementation of the SQ4R learning management

process integrated with skills exercises 3. study the satisfaction of the Mathayomsuksa 1 students towards the SQAR learning management process integrated with skills exercises is a experimental research. There is a research tool which is an percentages, mean, standard deviation, and t- test. The research findings were as follows 1) The result of the development of Thai language subject learning management plans on reading comprehension of Mathayomsuksa 1 students using the SQ4R learning management process integrated with skills exercises show that the level of effectiveness (E_1/E_2) was at 83.32/83.08 which was higher than the defined criteria. 2) The comparison of the reading comprehension ability of Mathayomsuksa students who were taught reading comprehension using the SQ4R learning management process integrated with skills exercises found that the mean scores were 12.88 and 24.93 respectively, when compared the pretest and post-test scores found that the reading comprehension post-test score was higher than the pretest score significantly at the level of .05 and 3) The satisfaction of Mathayomsuksa 1 students toward the SQ4R learning management process integrated with skills exercises was at a high level ($\bar{x}$ = 4.27, S.D. = 0.55).

Keywords: Reading Compression Competency, SQ4R Method, Instructional Packages

บทนำ

จากยุคสมัยที่มีการพัฒนาไปอย่างก้าวกระโดด การศึกษาไร้พรมแดนอันไร้ที่สิ้นสุดเป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสารและโลกแห่งเทคโนโลยี มีอัตราการแข่งขันสูง ประชากรโลกจึงต้องเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความสามารถในการสื่อสาร มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ความท้าทายด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงมีความสำคัญและเน้นให้เกิดทักษะที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถอ่านออก (Reading) เขียนได้ (Writing) คิดเลขเป็น (Arithmetic) และทักษะทางการคิด สร้างสรรค์ ความเข้าใจ ความต่างทางวัฒนธรรม ความร่วมมือในการทำงานเป็นทีม การมีภาวะผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ รวมถึงทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (วิจารณ์ พานิช, 2555) หากนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมแล้ว ย่อมจะส่งผลทำให้นักเรียนสามารถดำรงตนอยู่ในโลกแห่งความเป็นพลวัตนี้ได้

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปีพุทธศักราช 2542 นับเป็นแผนแม่บททางการศึกษาของชาติไทย มุ่งเน้นให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ควบคู่ไปกับคุณธรรม เพื่อการดำรงชีวิตให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ก็ยังให้ความสำคัญกับการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ทุกคนได้รับโอกาสอย่างเสมอภาค พื้นฐานสำคัญเบื้องต้นอันจะเป็นผลของการใช้หลักสูตร คือ ผู้เรียนอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น โดยเฉพาะทักษะการอ่าน เป็นทักษะสำคัญที่จะเปิดโลกทัศน์ให้กับบุคคลได้เรียนรู้อย่างไม่มีที่สิ้นสุดได้ ดังนั้น การอ่านจึงนับว่าเป็นทักษะสำคัญอย่างหนึ่งซึ่งมนุษย์ทุกคนควรที่จะได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ อีกทั้ง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้แก่ สาระการอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูด หลักการใช้ภาษาไทย และวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่ง สาระการอ่าน เป็นสาระที่ 1 เป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้จากสิ่งต่าง ๆ ได้ ช่วยให้เข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านได้ นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ บุคคลที่สามารถอ่านและจับประเด็นสาระสำคัญในสิ่งที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว ย่อมเป็นผู้ที่เกิดความสำเร็จในด้านการศึกษา อีกทั้ง การประกอบอาชีพต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) จึงไม่อาจปฏิเสธได้ว่า มนุษย์ทุกชีวิต ทุกระดับไม่อาจหลีกเลี่ยงการอ่านไปได้ จึงถือได้ว่า การอ่านเป็น

มีความสำคัญที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลเมืองให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งด้านความรู้ ความคิด สติปัญญา ผู้อ่านหนังสือมากย่อมได้รับความรู้มากและเป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของสังคมไทย

การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาอาชีพและการศึกษา เป็นหัวใจในการเรียนการสอนที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถ เพราะจะเป็นส่วนที่ทำให้ผู้อ่านทำความเข้าใจกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ได้ แต่ถ้าอ่านไม่สม่ำเสมอผลที่ตามมาคือผู้อ่านต้องใช้เวลาอ่านมากกว่าปกติ และจับใจความสำคัญได้ไม่ครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับจิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2556) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่าน เป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิตต่อความเจริญในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ นอกจากจะทำให้ผู้อ่านเป็นผู้หูตากว้างแล้ว คนอ่านจะเป็นผู้ทันต่อเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวของโลกปัจจุบัน รวมถึง ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2553) ก็ยังได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญยิ่งที่จะช่วยสร้างเสริมและพัฒนาพื้นฐานข้ออื่น ๆ ให้ผู้อ่านมีความงอกงามและความก้าวหน้าในการอ่านอีกด้วย การอ่านจับใจความสำคัญจึงเป็นทักษะหนึ่งที่ไม่เพียงเฉพาะนักเรียนต้องฝึกฝน รวมถึงบุคคลทั่วไป เพราะการอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่ทุกคนควรฝึกฝนอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถจับประเด็นสำคัญและเข้าใจเนื้อหาของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง อีกทั้งการอ่านจับใจความจึงมีความจำเป็นอย่างมากสำหรับเยาวชนและบุคคลทั่วไป ฉะนั้นครูต้องให้ความสำคัญและฝึกฝนวิธีการอ่านจับใจความที่ถูกต้องให้แก่ักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ ความคิด ความบันเทิง จากเรื่องที่อ่านเนื่องจากการอ่านจับใจความเป็นต้องมิจิตใจจดจ่อในเรื่องที่อ่านจึงจะเข้าใจ (รินฤทัย สัจจพันธุ์, 2560) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการอ่านจับใจความมีความสำคัญ แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เห็นได้จาก ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน หรือ O-Net ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนดอนบอสโกวิทยา ในปีการศึกษา 2564-2565 (โรงเรียนดอนบอสโกวิทยา, 2565) พบว่า สารที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สารการอ่าน ตัวชี้วัดการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งจากผลการทดสอบดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า นักเรียนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์การอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัย ในฐานะครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ร่วมกันสร้างชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทางวิชาการ (PLC) กับงานวิชาการโรงเรียนดอนบอสโกวิทยา และได้สะท้อนสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย จึงเห็นสภาพปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ การขาดความรู้ในเรื่องของการอ่านจับใจความสำคัญ รองลงมา คือ ทักษะการเขียนสื่อสารในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญกับนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และได้ทดสอบความรู้เบื้องต้นยังพบว่า ผลการทดสอบความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า การทดสอบก่อนเรียนไม่แตกต่างจากหลังเรียน ซึ่งยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ปัญหาดังกล่าวนับว่าเป็นปัญหาสำคัญและเป็นปัญหาที่จะถูกละเลย และส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ ได้ ฉะนั้นจึงได้วิเคราะห์ปัญหาและหาสาเหตุของปัญหาดังกล่าว พบว่า นักเรียนขาดการฝึกฝน ขาดการอ่านที่เป็นประจำ อีกทั้งไม่ชอบอ่านหนังสือ ซึ่งสอดคล้องกับวิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554, น.179) ที่กล่าวว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในเรื่องของการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ เกิดจากหลายสาเหตุ เช่น นักเรียนไม่มีสมาธิ ไม่เข้าใจความหมายของคำ จำวงคำศัพท์ได้น้อย และยังขาดการฝึกฝนเป็นประจำ จากประการดังกล่าวล้วนเป็นสาเหตุของปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในด้านการอ่านจับใจความ ครูยังเป็นผู้บรรยายแต่เพียงฝ่ายเดียว ไม่ได้เน้นให้นักเรียนได้ฝึกฝนตนเอง รวมถึงขาดกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ และขาดสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ดังนั้นครูผู้สอนที่ติดต้องหากระบวนการจัดการเรียนรู้และสื่อหรือแหล่งการเรียนรู้ที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ดังที่ดวงกมล สีนเพ็ง (2553) และสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543) กล่าวว่า ปัญหาอาจเกิดจากครูบางส่วนไม่เข้าใจวิธีการสอนหรือไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับระดับความสามารถขั้นพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน และครูบางคนขาดความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอในเรื่องเกี่ยวกับการสอนอ่าน เช่น จิตวิทยาการอ่าน การอ่านวิเคราะห์ จึงทำให้นักเรียนขาดทักษะการอ่านจับใจความซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญอย่างมากที่จะช่วยให้การอ่านของนักเรียนมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ช่วยส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียน ซึ่งการจัดการเรียนรู้รูปแบบดังกล่าว โรบินสัน (Robinson, 1961) ได้เสนอไว้ ต่อมา Walter Pauk ได้เสนอการสอนอ่านแบบ SQ4R โดยมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรม 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสำรวจ (Survey) 2) การตั้งคำถาม (Question) 3) การอ่าน (Read) 4) การบันทึกข้อมูล (Record) 5) การเขียนสรุปใจความสำคัญ (Recite) และ 6) การทบทวน วิเคราะห์บทอ่าน (Reflect) โดยมีการเพิ่มขั้นตอนบันทึก (Record) หลังจากให้นักเรียนได้อ่านบทอ่านและเปลี่ยนขั้นตอน การทบทวน (Review) เป็นการให้นักเรียนได้วิเคราะห์บทอ่าน (Reflect) การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R จึงนับว่าเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีความน่าสนใจ ช่วยส่งเสริมความเข้าใจให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี (พนิตนาฏ ชูฤกษ์, 2551; ศิริญา ศรีคำ, 2558) นอกจากนี้การเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนแล้ว สิ่งสำคัญและจำเป็นที่มีอาจจะได้ก็คือ การที่ให้นักเรียนได้ฝึกหัด เน้น ย้ำ ซ้ำ ทวน ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ผ่านการใช้แบบฝึกทักษะหรือแบบฝึกหัดมาเป็นสื่อการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะจนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ต้องการให้เกิดทักษะ ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งความรู้ ทักษะ/กระบวนการ คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม (สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ, 2550) รวมถึงการศึกษาของนักวิชาการต่าง ๆ ก็ยังพบว่าผลการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ (ประภาวดี แก่นจันทร์หอม, 2564)

ดังนั้น จากหลักการและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนให้เกิดประโยชน์ และการศึกษา เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ซึ่งผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนให้สามารถบรรลุจุดประสงค์และเป้าหมายตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ตามเกณฑ์ร้อยละ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 5 ห้อง รวม 214 คน โรงเรียนดอนบอสโกวิทยา อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน โรงเรียนดอนบอสโกวิทยา อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้วิจัยออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม (ชวลิต ชูกำแพง, 2553, น. 119-120) พบว่า อยู่ในระดับมาก

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้วิจัยกำหนดข้อคำถามและเสนอต่อที่ปรึกษา และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถาม (IOC) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 แล้วจึงปรับปรุงและนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และนำมาหาค่าอำนาจจำแนก (0.41-0.80) และค่าความยาก (0.37-0.78) และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 เท่ากับ 0.89

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยผู้วิจัยกำหนดข้อคำถามและเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความสอดคล้อง (IOC) พบว่า มีค่าระหว่าง 0.60-1.00 แล้วนำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ เท่ากับ 0.25 และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตามวิธีของครอนบาค (Cronbach (1990, p. 274; อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553) เท่ากับ 0.68

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) ประชุมชี้แจง ปฐมนิเทศนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจต่อหลักการเรียนรู้ 2) ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3) ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เมื่อเรียนนวัตกรรมเสร็จ ผู้รายงานให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน 4) เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 6 แผน แล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความเพื่อดูความสามารถของนักเรียนหลังเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ 5) หลังจากการทดสอบหลังเรียนแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนดอนบอสโกวิทยา จังหวัดอุดรธานี ทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ 6) ผู้วิจัยตรวจสอบ และรวบรวมคะแนนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์ทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตรการหา E_1/E_2 ของ เผชิญ กิจระการ (2544) 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (t-test Statistic) 3) วิเคราะห์ค่าความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยใช้สถิติพื้นฐาน

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าที (t- test)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1.การหาประสิทธิภาพพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ตามเกณฑ์ร้อยละ 80/80 ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลได้ ดังนี้
ตารางที่ 1 แสดงประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

ผลการเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	6,840	142.48	2.01	83.32
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	1,200	24.93	2.09	83.08
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.32/83.08				

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 83.32 และประสิทธิภาพ ของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 83.08 ดังนั้น แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ จึงมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.32/83.08 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติที (t) และระดับนัยสำคัญทางสถิติ คะแนนการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ (N = 40)

การทดสอบ	N	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{D}$	S.D. _D	t	*มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
ก่อนเรียน	40	12.88	1.81	12.05	2.80	27.21*	
หลังเรียน	40	24.93	2.09				

จากตารางที่ 2 พบว่า การทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 12.88 คะแนน และ 24.93 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนการทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า คะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลได้ ดังนี้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ (N = 40)

ที่	รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานต่อการเรียนรู้จากการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ	4.28	0.60	มาก
2	ข้าพเจ้ามีความสนใจต่อเนื้อหาการเรียนรู้ที่ครูนำมาให้ฝึกอ่านจับใจความแต่ละประเภท	4.25	0.54	มาก
3	ข้าพเจ้าชอบกลวิธีการอ่านแบบ SQ4R ที่มีขั้นตอนชัดเจน	4.28	0.55	มาก
4	วิธีการอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะทำให้ข้าพเจ้าสามารถเลือกอ่านหนังสือได้ตามความสนใจของตนเอง	4.38	0.49	มาก
5	ข้าพเจ้ามีความเพลิดเพลินที่ได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความ	4.33	0.57	มาก
6	ข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วมในการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ	4.35	0.62	มาก
7	ข้าพเจ้าพึงพอใจในการได้ทบทวนเนื้อหาด้วยตนเองตามที่ต้องการ	4.18	0.59	มาก
8	ข้าพเจ้าสามารถนำกระบวนการอ่านแบบ SQ4R ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและวิชาอื่น ๆ ได้	4.28	0.51	มาก
9	ข้าพเจ้าชอบบรรยากาศของการเรียนที่ทำให้เกิดความคิดที่หลากหลาย	4.20	0.52	มาก
10	ข้าพเจ้าชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ตนเองกล้าคิด กล้าแสดงออก	4.15	0.53	มาก
รวม		4.27	0.55	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ วิธีการอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะทำให้ข้าพเจ้าสามารถเลือกอ่านหนังสือได้ตามความสนใจของตนเอง ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.49), ข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วมในการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.62) และข้าพเจ้ามีความเพลิดเพลินที่ได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ตามเกณฑ์ร้อยละ 80/80 พบว่า ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.32/83.08 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยภาพรวมพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.55)

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ พบว่า มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ ทั้งนี้ ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 นั้น อาจเป็นไปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นผ่านกระบวนการพิจารณาคุณภาพและความเหมาะสม ทั้งจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ตรง ทั้งในเรื่องของการจัดการเรียนรู้ เนื้อหา และการวัดประเมินผล สอดคล้องกับวัยและพัฒนาการของเรียน เนื้อหาที่น่าสนใจ ทันสมัย และผู้เรียนสามารถนำเอาองค์ความรู้ที่ได้ไปต่อยอดในรายวิชาอื่น ๆ และในชีวิตประจำวัน รวมถึงการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ผู้วิจัยนำมาปรับประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดระบบความคิด และสามารถที่จะวางแผนการอ่านจับใจความได้ ดังที่ศิริญา ศรีคำ (2558, บทคัดย่อ) ได้เสนอว่า การเรียนแบบ SQ4R ทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านดีกว่าการอ่านโดยไม่ได้ตั้งคำถามไว้ จะทำให้มีจุดหมายในการอ่านที่แน่นอน รวมถึง สุนธ สันธะพานนท์ (2554) พบว่า ผู้เรียนจะได้ฝึกอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน โดยตั้งคำถามไว้ล่วงหน้าได้ และสามารถสรุปใจความสำคัญและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน โดยผลดังกล่าว สอดคล้องกับข้อเพชร ศิริภักดิ์ (2564, บทคัดย่อ) พบว่า การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ด้วยรูปแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมถึงแมนมิตร อาจหาญ (2559, บทคัดย่อ) พบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิภาพสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนด

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ พบว่า คะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ สืบเนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับการใช้แบบฝึกทักษะที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีการฝึกฝนตนเองตามความต้องการและความสามารถ อีกทั้ง เนื้อหาการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยนำมาใช้มีการเรียบเรียงจากง่ายไปหายากทำให้การเรียนรู้และการฝึกฝนของผู้เรียนเป็นไปตามลำดับขั้น ณัฐชา อักษรเดช (2554) และนงเยาว์ ทองกำเนิด (2558) ได้เสนอว่า แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนให้กับผู้เรียนจนเกิดความซาบซึ้ง อีกทั้ง ผู้เรียนได้มีการฝึกประสบการณ์และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับ Simbolon และคณะ (2020) ได้ศึกษาการประเมินความสามารถในการเข้าใจในการอ่านผ่านแบบจำลอง SQ4R จุดมุ่งหมายของบทความนี้คือเพื่อประเมินความเข้าใจในการอ่านทักษะของนักเรียนเกรด V ในอินโดนีเซียโดยใช้แบบจำลอง SQ4R พบว่า โมเดล SQ4R สามารถใช้ในชั้นประถมศึกษาได้เพื่อจูงใจนักเรียนและทำให้พวกเขา

กระฉับกระเฉงในชั้นเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ ผลความสามารถด้านการอ่านจับใจความของการวิจัยในครั้งนี้ ยังสอดคล้องกับ ขนิษฐา มาทุ่ง (2562, บทคัดย่อ) ที่ได้ข้อสรุปว่าหลังจากที่ได้รับฝึกทักษะโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญค่า ประพันธ์ประเภทกลอนมากกว่าก่อนใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ ในระดับ .05 และ แมนนิตร อาจหาญ (2559) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน วัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร มีระดับคะแนนสูงกว่าก่อนการ ได้รับการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึก ทักษะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ วิธีการอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะทำให้ข้าพเจ้าสามารถเลือกอ่านหนังสือได้ตามความสนใจ ของตนเอง ข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วมในการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ และข้าพเจ้ามีความ เพลิดเพลินที่ได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ตามลำดับ ทั้งนี้ ผลความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สืบเนื่องจากการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่เป็นรูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน ประกอบกับการใช้แบบฝึกทักษะมา ช่วยในการเรียนรู้ ช่วยในการฝึกฝนจนนักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการอ่านจับใจความสามารถ จนผู้เรียนเกิดความ ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญสู่การนำไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและเกิดความเพลิดเพลินในการ ใช้ทักษะของตนที่มีไปศึกษาในเนื้อหาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับจินตนา มั่นคง (2559, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจ ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผัง ความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการ สอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการ อ่านเชิงวิเคราะห์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และช่อเพชร ศิริภักดิ์ (2564, บทคัดย่อ) ได้ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการ อ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก็ยัง พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ประกอบแบบฝึก ทักษะการอ่านจับใจความ โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม การอ่านและช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและพึงพอใจในการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้สอนควรนำรูปแบบการสอนดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสาระเนื้อหาที่คล้ายคลึงกัน เช่น การอ่าน คติวิเคราะห์ การย่อความ เพื่อเป็นการพัฒนาและต่อยอดจากการอ่านจับใจความสำคัญ

1.2 ครูผู้สอนจะต้องค่อย ๆ อธิบาย หรืออธิบายเป็นรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจกับวิธีการสู่การต่อ ยอดและฝึกฝนการอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ4R

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในครั้งนี้เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ SQ4R อาจมีการบูรณาการกับการจัดการ เรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยง ต่อยอด และประยุกต์ใช้ความรู้จากการอ่านจับใจความได้

2.2 ควรนำแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญที่พัฒนาขึ้น ไปต่อยอดสู่การพัฒนาชุดฝึก การอ่านจับใจความสำคัญที่มีความหลากหลายของกิจกรรมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งนำไปขยายผลกับกลุ่มตัวอย่างอื่นต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินทะเสนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชนิษฐา มาทุ่ง. (2562). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขุนไกรพิทยาคม โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ*. สุโขทัย: โรงเรียนขุนไกรพิทยาคม.
- จินตนา มั่นคง. (2559). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2556). *การอ่านและการเขียนทางวิชาการ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ช่อเพชร ศิริภักดิ์. (2564). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกล่ามผดุงวิทย. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, 16(2), 67-79.*
- ชวลิต ชูกำแพง. (2553). *การวิจัยหลักสูตรและการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ณัฐชา อักษรเดช. (2554). *การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต)*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง. (2553). *การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ : การจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 2 ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงเยาว์ ทองกำเนิด. (2558). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต)*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เผชญิ กิจระการ. (2544). *การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (E₁/E₂)*. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2(7), 46-51.
- พนิตนาฏ ชูฤกษ์. (2551). *อ่านเร็วให้เป็น จับประเด็นให้อยู่หมัด*. กรุงเทพฯ: เพลิดเพลินฟงเซท.
- แมนมิตร อาจหาญ. (2559). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสระเกษ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2565, จาก <http://www.edu-journal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/196.ru#>*
- รินทร์ชัย สัจจพันธุ์. (2560). *อ่านวรรณกรรม Gen Z*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.

- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2554). *นวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย*. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริัญญา ศรีคำ. (2558). *SQ4R กับการพัฒนาการอ่านเพื่อจับใจความ*. สืบค้นเมื่อ 8 เมษายน 2565, จาก <https://publication.npru.ac.th>
- โรงเรียนดอนบอสโกวิทยา. (2565). *ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน โรงเรียนดอนบอสโกวิทยา*. อุตรธานี: วิชาการ.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of Psychological Testing (5th ed.)*. New York: Harper & Row
- Robinson, F. P. (1961). *Effective study*. New York: Harper & Brothers.
- Simbolon, N. et al. (2020). Evaluating Reading Comprehension Ability through the SQ4R Model. *Utopia y Praxis Latinoamericana*, 25(6), 511-521.